

Nr 207.

Av herr **Lovén**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 84, angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 84, föreslagna kungörelse är under 7 § intagen en bestämmelse, som till ordalydelsen är lika med den nu gällande, om huru dyrtidstillägget skall utgå till sådana befattningshavare i statens tjänst, vars avlöning icke blivit till siffran bestämd av Konung och riksdag eller av Kungl. Maj:t och ej heller utgår efter av riksdagen prövade grunder, vari å 9 och 10 raden uppifrån stadgas: »att det å avlöningen i övrigt belöpande dyrtidstillägget minskas med belopp, motsvarande sagda del av avlöningen». Ifrågavarande stadgande, som tillfördes bestämmelsen vid föregående års riksdag, har helt naturligt tillkommit för att utgöra en garanti för att vederbörande verks styrelser icke skulle kunna utbetala större löneförmåner åt sådana befattningshavare, varöver de hava bestämmanderätten, än vad som utgår till ordinarie tjänstehavare, vilket givetvis även enligt min åsikt bör vara riksdagen angeläget att vaka över. Denna bestämmelses formulering torde emellertid böra förtydligas, enär man inom vederbörande verk fortfarande är i ovisshet om vad som varit riksdagens mening med förevarande stadgande. Förhållandet är nämligen, att det stora flertalet av icke ordinarie befattningshavare i likhet med den ordinarie personalen fått vissa förhöjningar å de ordinarie avlöningsbeloppen, huvudsakligast av den anledningen, att jämväl den icke ordinarie personalen icke fått sina löner förbättrade sedan år 1907. Då, enligt vad jag har mig bekant, en del verksstyrelser ansett att all dylik löneförhöjning bör räknas såsom orsakad av levnadskostnadsökningen torde det vara av behovet påkallat, att riksdagen ger något tydligare direktiv i förevarande stadgande. Jag utgår nämligen från den förutsättningen, att riksdagen icke haft för avsikt att ifråga om dyrtidstillägget ställa de icke ordinarie tjänstehavarna i en sämre ställning än ordinarie, vilket

emellertid omedvetet lätt kan komma att ske, därest den nu gällande bestämmelsen bibehålles i oförändrat skick. Till belysande härav får jag som exempel anföras.

Vid fortifikationsförvaltningen i Vaxholm anställda arbetare hade före den 1 juli 1921 dyrtidstillägg på hela sin lön. Efter den första juli sagda år ändrades beräkningsgrunderna enligt vederbörande fortifikationsbefälhavares mening i enlighet med författningens bokstavliga lydelse, varvid det nya beräkningssättet medförde en avsevärd minskning av inkomsten utöver den sänkning, som genom de ändrade allmänna beräkningsgrunderna drabbade övriga befattningshavare i statens tjänst. Mig veterligt har det icke inom övriga statsverk förekommit, att man tolkat författningen såsom här skett. Ifrågavarande fall har visserligen överklagats i regeringsrätten, men har ännu icke utslag fällt i berörda sak, och är det sålunda för närvarande icke känt, huruvida den rent juridiska tolkningen av berörda stadgande giver vid handen, om nämnda fortifikationsbefälhavare handlat juridiskt rätt eller ej. För min del tror jag emellertid att riksdagen icke avsett en sådan tolkning som här omnämnts, utan i likhet med verksstyrelserna i allmänhet ansett att de små förhöjningar, med undantag av verkliga löneregleringar, som ägt rum för såväl ordinarie som icke ordinarie, icke skola medräknas vid bestämmandet av dyrtidstillägget, varför jag tillåter mig föreslå,

att den i Kungl. Maj:ts proposition, nr 84, upptagna § 7 måtte få följande lydelse:

»Till innehavare av sådan befattning i statens tjänst, för vilken avlöningen icke till siffran bestämts av Konung och riksdag eller av Kungl. Maj:t och ej heller utgår efter av riksdagen prövade grunder, skall den myndighet, som äger bestämma avlöningen, lämna dyrtidstillägg, om och i den mån sådant finnes påkallat, därvid ovan meddelade bestämmelser skola äga motsvarande tillämpning, med iakttagande dels att dyrtidstillägg icke skall utgå å sådan del av avlöning, som må vara föranledd av efter ingången av augusti månad 1914 inträdd ökning i levnadskostnaderna, *varvid sådan ökning av fasta lönen som tillkommit motsvarande i § 1 mom. 1 omnämnd personal icke må betraktas såsom tillkommen på grund av levnadskostnadsstegringen*, dels ock att i intet fall till sådana icke-ordinarie befattningshavare, som för sitt arbete i statens tjänst åtnjuta

s. k. gratifikationer eller flitpenningar, dyrtidstillägg må utgå med mera än hälften av vad dyrtidstillägg å dem tilldelade belopp enligt berörda bestämmelser skolat utgöra.

Stockholm den 11 mars 1922.

Carl Lovén.